

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet ŞİMŞEK tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Deprem siyasi polemik konusu değil, Millî Güvenlik meselesidir.

Bu nedenle deprem için ayrılan her kuruşun nerede kullanıldığını bilmek Milletin hakkıdır.

1999 Marmara Depremi sonrasında kamuoyunda uzun yıllardır “deprem vergisi” olarak anılan vergisel düzenlemeler yapılmış; Özel İletişim Vergisi kalıcı bir kamu geliri hâline gelmiştir.

Burada teknik olarak dikkat edilmesi gereken husus şudur:

Bu gelirler genel bütçeye kaydedilmektedir.

Dolayısıyla “şu kadar vergi toplandı, tamamı yalnızca depreme harcanmalıydı” şeklinde hukuki olarak yanlış bir denklem kurmak yerine doğru soruyu sormalıyız:

Devlet deprem riskinin azaltılması için ne kadar kaynak topladı ve toplam bütçesinden ne kadarını gerçekten deprem güvenliğine ayırdı?

AFAD'ın Türkiye Afet Risk Azaltma Planında 17 amaç, 66 hedef ve 227 üst ölçekli eylem; il planlarında ise toplam 12 bin 580 eylem belirlenmiştir.

Plan varsa kaynak da olmalıdır.

Kaynak varsa sonuç da ölçülmelidir.

Deprem olduktan sonra milyarlar harcamak zorunda kalan devletin asıl başarısı, deprem olmadan önce riski azaltabilmesidir.

Bu çerçevede;

- 1) Özel İletişim Vergisinden 2000 yılından 2026 yılına kadar yıllar itibarıyla ne kadar tahsilat yapılmıştır?
- 2) Bu tutarın güncel fiyatlarla toplam reel değeri nedir?
- 3) 2023 yılında tahsil edilen Özel İletişim Vergisi ne kadardır?
- 4) 2024 yılında ne kadardır?
- 5) 2025 yılında ne kadardır?
- 6) 2026 yılı için öngörülen tahsilat nedir?
- 7) Bu gelirlerin tamamının genel bütçeye kaydedildiği doğru mudur?
- 8) Afet risk azaltma yatırımları için yıllar itibarıyla merkezi yönetim bütçesinden ayrılan kaynak ne kadardır?
- 9) Deprem öncesi risk azaltmaya yapılan harcamalar ile deprem sonrası iyileştirme harcamalarının oranı nedir?

- 10) Türkiye'nin yıllık kamu yatırımlarının ne kadarı doğrudan deprem riskinin azaltılmasına ayrılmaktadır?
- 11) 2000-2026 döneminde okul güçlendirmelerine toplam ne kadar harcama yapılmıştır?
- 12) Hastane güçlendirmelerine ne kadar harcama yapılmıştır?
- 13) Kamu binalarının deprem güvenliği için yapılan toplam harcama nedir?
- 14) Kentsel dönüşümüne merkezi bütçeden aktarılan toplam kaynak ne kadardır?
- 15) Vatandaşlara verilen kira ve dönüşüm desteklerinin toplamı nedir?
- 16) Türkiye genelinde deprem performansı henüz belirlenmemiş kamu binası sayısı kaçtır?
- 17) Deprem açısından riskli olduğu bilinen ancak henüz güçlendirilmemiş kamu binası sayısı kaçtır?
- 18) Bunların kaç tane okuldur?
- 19) Kaç hastanedir?
- 20) Kaç yurt binasıdır?
- 21) Kritik kamu binalarının tamamının depreme dayanıklı hâle getirilmesi için hedef tarih nedir?
- 22) TARAP kapsamındaki 227 üst ölçekli eylemin kaç tane tamamlanmıştır?
- 23) Kaç tane devam etmektedir?
- 24) Kaç tane henüz başlamamıştır?
- 25) Eylemlerin gerçekleşme oranı kurum bazında kamuoyuna açıklanacak mıdır?
- 26) 81 ildeki risk azaltma planlarında belirlenen 12 bin 580 eylemin kaçının tamamlandığı bilinmekte midir?
- 27) Her eylem için tahsis edilen bütçe kamuya açık mıdır?
- 28) Kaynağı olmadığı için uygulanamayan afet risk azaltma eylemlerinin sayısı kaçtır?
- 29) İstanbul'un deprem hazırlığı için merkezi bütçeden son beş yılda toplam ne kadar kaynak ayrılmıştır?
- 30) İstanbul'daki riskli yapı stokunun dönüştürülmesi için hesaplanan toplam finansman ihtiyacı nedir?
- 31) Mevcut yıllık kaynakla bu dönüşümün tamamlanması kaç yıl sürecektir?
- 32) Marmara Bölgesindeki sanayi tesislerinin deprem riskinin azaltılması için ayrılan kaynak ne kadardır?
- 33) Afet risk azaltma harcamalarının ayrı bir bütçe sınıflaması altında gösterilmesi planlanmakta mıdır?
- 34) Vatandaşın "bu yıl deprem öncesi tedbire şu kadar harcadı" diyebileceği açık bütçe sistemi kurulacak mıdır?
- 35) Özel İletişim Vergisi gelirleri ile afet risk azaltma harcamalarının yıllık olarak birlikte gösterildiği karşılaştırmalı rapor yayımlanacak mıdır?
- 36) Deprem güvenliğine ayrılan kaynakların siyasetten bağımsız uzun vadeli bir fon üzerinden yönetilmesi değerlendirilecek midir?
- 37) Böyle bir fon kurulursa Sayıştay ve TBMM denetimine tam olarak açık olacak mıdır?
- 38) Afet harcamalarında gerçekleşme oranı düşük kurumların yöneticilerine idari sorumluluk yüklenmesi planlanmakta mıdır?
- 39) Türkiye'nin afet politikasını "yıkıldıktan sonra yapmak" anlayışından "yıkılmadan güçlendirmek" anlayışına geçirmek için yıllık minimum bütçe oranı belirlenecek midir?
- 40) Deprem güvenliği için toplanan ve harcanan kamu kaynaklarının vatandaş tarafından kuruluşu kuruşuna izlenebildiği bir Afet Kaynakları Şeffaflık Portalı kurulacak mıdır?